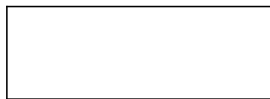

Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të
Kosovës

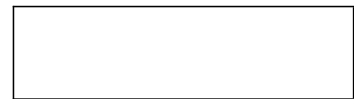
Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

**Moduli 2 - Lënda për
Ekspert të licensuar të
Forenzikës Financiare**

M2

ZGJIDHJET

Data 09.02.2019

1. Cila prej metodave vijuese të parandalimit të mashtrimit është përgjithësisht më efektiv?
  - a. Deklaratat e menaxherëve që dënojnë mashtrimin
  - b. Rritja e perceptimit të zbulimit**
  - c. Sisteme efektive të kontrollit të brendshëm
  - d. Minimizimi i presioneve mbi punëtorët

2. Cilët prej faktorëve vijues duhet të merren parasysh nga organizata kur harton një program efektiv të përputhshmërisë dhe etikës?
  - a. Madhësia dhe praktikat e industrisë
  - b. Përsëritja e veprimeve të ngjashme
  - c. Madhësia e organizatës
  - d. Të gjitha si më lart**

3. Cila prej pikave nuk konsiderohet si pjesë e politikave proaktive ndaj mashtrimit?
  - a. Intervistimet që kryhen për vlerësim të mashtrimit
  - b. Pushimet e detyrueshme të personelit
  - c. Përdorim më i paktë i praktikës së rishikimit (shqyrtimit) analitik**
  - d. Kontrollat e befasishme

4. Kur kemi të bëjmë me dokumente dhe forma të tjera të provave të prekshme, është e domosdoshme të ruhet _____ e sendit për të vërtetuar vërtetësinë e tij dhe për të siguruar që nuk është ndryshuar apo modifikuar që nga momenti i mbledhjes.
  - a. Vula e provës
  - b. Vlera provuese
  - c. Zinxhiri i kujdestarisë**
  - d. Asnjëra sa më lart

5. Cili element në Diamantin e Mashtrimit thekson që edhe karakteristikat e individëve janë të rëndësishme
  - a. Presioni i perceptuar
  - b. Mundësia e perceptuar
  - c. Racionalizimi
  - d. Kapaciteti**

6. Vanesa është Drejtore Ekzekutiv i SkyFox Group, një firmë këshilluese. Shitjet janë rritur së paku tetë për qind çdo vit gjatë pesë viteve të fundit. Fatkeqësisht, kompania ka hasur në një rënie këtë vit, dhe të hyrat janë shumë më pak se të parashikuarat.

Megjithatë, në mënyrë që ta marr bonusin e tij për performancë, Vanesa duhet të tregoj një rritje në shitje së paku 8.5 për qind. Kur të paraqiten pasqyrat financiare, shitjet janë rritur për saktësisht 8.5 për qind.

Cila nga këto analiza të koeficienteve do të ishte më e dobishme në zbulimin se Vanesa i ka përfshirë shitjet fiktive në financat e kompanisë?

- a. Qarkullimi i inventarit
  - b. Koeficienti i shpejtë
  - c. **Qarkullimi i llogarive të arkëtueshme**
  - d. Koeficienti i borxhit
7. Drini është menaxher i Departamentit të Burimeve Njerëzore dhe po përzgjedh një numër punëtorësh të rinj. Ai është i vetëdijshëm për problemet e mashtrimit potencial, pasi që kompania ka pasur probleme me punëtorët e vet me heret. Për këto arsye ai mere disa hapa në lidhje me mbledhjen e informacionit. Përcaktoni cilat informacione janë të duhura për t'u mbledhur në vlerësimin e mashtrimit potencial:
- a. Bashkëshorti/ja e punëtorit potencial ka humbur vendin e punës.
  - b. Punëtori/ja potencial ka problem me drogën, alkolin apo bixhozin.
  - c. Punëtori/ja potenciale ka blerë shtëpi, me hipotekë me normë rritëse e të ndryshueshme.
  - d. **Të gjitha si më lart**
8. Asnjë hetim forenzik nuk mund të ndërmerret pa pasur njohuri për:
- a. Parimet e forenzikes
  - b. **Parimet e kontabilitetit**
  - c. Standardet përgjithësisht të pranuar të auditimit
  - d. Standardet e mashtrimit

9. B bleu një makinë të përdorur nga A, i cili siguroi B-ne se makina do të punonte për shume kohe. Një javë pasi B bleu makinën, motori u prish. Në cilat prej rrethanave të mëposhtme një gjykatë me siguri do të gjente se A kishte bërë një nterpretim mashtrues?
- A nuk mendonte se makina do të zgjaste shumë, por ai nuk i tha B-se.
  - A e dinte se makina kishte dëme të konsiderueshme në motor dhe do të prishej brenda pak ditësh, por nuk i tha B**
  - A e dinte se makina ishte shumë e vjetër, por ai nuk i tregoi B
  - A nuk do të zbulohet se kishte bërë një keqinterpretim mashtrues në ndonjë nga rrethanat e mësipërme
10. Përgjithësisht, mashtrimi është i mundshëm nëse të tre elementet janë të pranishme me bollëk, por mashtrimi mund të mos ndodhë kur presioni është i lartë, por mundësia e dobët.
- E vërtetë**
  - E gabuar
11. Drini është i vetëdijshëm që kontrollet e brendshme janë të rëndësishme. Për shkak të përvojave të kaluara, kompania është përpjekur të përmirësohet, por ende ka probleme në fusha të caktuara. Nga vlerësimi I rrezikut, ai merr rëketo rezultate:
- Menaxhmenti i mesëm është indiferent
  - Monitorim i paefektshëm i menaxhmentit të lartë
  - Ndarje e duhur e detyrave
  - Kontrolle të forta të brendshme
- Cilat janë fushat ku duhet të fokusohet Shkumbini me qëllim zvogelimin e mundësive për mashtrim:
- I, II dhe III
  - I dhe II**
  - I dhe III
  - II dhe IV
12. Gramoz, një ekzaminues i certifikuar i mashtrimit, ka marrë një rrëfim verbal nga Drini, një i dyshuar për mashtrim. Drini pranoi se ka kryer mashtrime, dhe pranoi se ka kontrabanduar drogë në një rast të palidhur. Si duhet që Gramoz t'i trajtojë këto pranime në rrëfimin me shkrim të Drinit?
- Gramoz duhet ta heqë informacionin në lidhje me kontrabandën e drogës.
  - Gramoz duhet të përfshijë të gjitha krimet në të njëjtën deklaratë.
  - Gramoz duhet të marrë deklaratë të veçanta për secilin nga krimet e veçanta.**
  - Asnjëra sa më lart.

13. Cila është forma më e zakonshme e mashtrimit në proceset e blerjes dhe pagesës?
- Bakshish i klientëve
  - Skemat e perbashketa mes punonjësve dhe shitësit**
  - Pagimi i punonjësve fantazme
  - Vjedhja e parave të gatshme
14. Çfarë nuk është një skemë e zakonshme e mashtrimit brenda ciklit të personelit dhe pagave?
- Pagimi i punonjësve fantazmave
  - Orët e mbingarkuara të punës
  - Dorëzimi i pretendimeve të rreme mjekësore
  - Pagesa e faturave personale**
15. Shumica e bizneseve humbasin më shumë stok (inventar) nga:
- Vjedhjet nga punonjësit**
  - Vjedhjet me urdhër blerje të rreme
  - Vjedhjet nga konsumatorët
  - Vjedhjet nga furnitoret
16. Cila nga më poshtë përbën mashtrim të pasqyrave financiare:
- Mashtrimi në inventarin dhe ciklin e magazinimit / magazinimit
  - Manipulimi i shënimeve të kontabilitetit dhe të dhënave bazë**
  - Mashtrimi nga persona jashtë kompanisë
  - Shpenzimet kapitale
17. Cili është koncepti i kontrollit të brendshëm?
- Shitjet dhe llogaritë e arkëtueshme
  - Blerjet dhe llogaritë e pagueshme
  - Shpenzimet kapitale
  - Ndarja e detyrave**
18. Pse i nevojiten aftësitë e komunikimit një ekzaminuesi të mashtrimit?
- Të shkruaj një raport të qartë dhe të kuptueshëm**
  - Për të përgatitur matricat
  - Të demonstrojë njohuri profesionale
  - Për të përdorur skemat e lidhjes mes shkak-pasoje
19. Çfarë nuk duhet të tejkalojë përfitimin e parashikuar?
- Kostoja e kontrollit të brendshëm**
  - Kultura korporative
  - Incidentet e mashtrimit
  - Kostoja e ekzaminuesit të mashtrimit.

20. Ndërsa një objektivi i ekzaminuesit të mashtrimit është të përcaktojë nëse ka ndodhur mashtrimi dhe kush ka mundësi të jetë përgjegjës, qëllimi i ekzaminuesit të forenzikës financiare është:
- te llogarit ndikimin financiar në bazë të supozimeve;
  - të përcaktojë nëse pretendimet janë të arsyeshme në bazë të provave financiare dhe nëse po, ndikimin financiar të akuzave.**
  - te mbledhe provat e nevojshme financiare dhe jofinanciare për të shqyrtuar në mënyrë të pavarur akuzat dhe për të përcaktuar ndikimin e tyre financiar.
  - te përpiqet të mbledhë dëshmi të mjaftueshme për të mbështetur ose hedhur poshtë pretendimet dhe dëmet që lidhen me to.
21. Parandalimi i mashtrimit fillon:
- me kontrollet e brendshme të punëdhënësit.
  - në mendjen e punonjësit.**
  - me ekzaminimin e mashtrimit.
  - me veprime rregullatore dhe ligjore
22. Cila nga më poshtë nuk është një arsye pse bizneset e vogla kanë gjasa të larta për mashtrim?
- Bizneset e vogla kanë më pak punëtorë që bëjnë më shumë punë.
  - Bizneset e vogla shpesh kanë njësi zbulimi të mashtrimit të jashtëm.**
  - Bizneset e vogla shpesh kanë shkallë më të lartë besimi ndërmjet personelit.
  - Të gjitha këto janë arsytet pse bizneset e vogla kanë humbje më të larta nga mashtrimi.
23. Metoda më e shpeshtë e zbulimit të mashtrimit në punë është:
- rastësisht.
  - përmes auditimeve të brendshme.
  - ankesave**
  - përmes kontrolleve të brendshme.
24. Cila nga këto nuk është një simptomë e një prej gjashtë kategorive të zakonshme të mashtrimit?
- Anomalitë e pashpjegueshme të kontabilitetit.
  - Dobësitë e kontrolluara të brendshme të shfrytëzuara.
  - Kur të dhënat jofinanciare lidhen me të dhënat financiare.**
  - Anomalitë komunikohen nëpërmjet këshillave dhe ankesave.

25. Dëshmia mund të definohet më së miri si:
- vetëm objektet e prekshme të paraqitura ligjërisht në një gjykim.
  - Çdo gjë e perceptueshme nga pesë shqisat dhe paraqitur ligjërisht në gjykim.**
  - vetëm regjistrimet, dokumentet, faktet, të dhënat ose objektet e prekshme të paraqitura ligjërisht në gjykim.
  - vetëm dëshmitë e dëshmitarëve të pranuar nga paditësi dhe i pandehuri.
26. Secila nga sa vijon është një shembull i keqpërdorimit të një mjedisi kontrolli, përveç:
- Departamenti i Burimeve Njerëzore nuk arriti të kontrollojë të shkuaren e një aplikanti dhe punesoi dikë që kishte kryer mashtrime e shkuara.
  - Një menaxher udhëzon punonjësit që të mos ndajnë fjalëkalimet, dhe pastaj ndan fjalëkalimet e veta me asistenten e tij
  - Një kompani ka krijuar kodet e sjelljes dhe zhvillon trajnime për të mësuar punonjësit për të dalluar midis sjelljes së pranueshme dhe të papranueshme. Pjesëmarrja është vullnetare.
  - Punonjësit e dinë se kush ka përgjegjësi për çdo aktivitet të biznesit. Procedurat për të ndjekur janë në vend.**
27. Cila nga këto është një shembull i zakonshëm i mashtrimit të shitësit?
- Mashtrimi i kryer përmes marrëveshjeve të fshehta ndërmjet blerësve dhe shitësve.**
  - Mashtrimi i kryer nga menaxhmenti i sipërm.
  - Kryerësi fizikisht heq inventarin nga lokalet e biznesit.
  - Një mashtrim i kryer përmes manipulimit të pasqyrave financiare.
28. Kur ndodh mashtrimi i menaxhimit, kompanitë zakonisht:
- mbivlerësojnë pasuritë (asetet) dhe të ardhurat neto.**
  - nënvlerësojnë pasuritë dhe të ardhurat neto.
  - mbivlerësojnë pasuritë dhe nënvlerësojnë të ardhurat neto.
  - nënvlerësojnë pasuritë dhe mbivlerësojnë të ardhurat neto.
29. Cili është elementi më i rëndësishëm në një mjedis kontrolli?
- Komunikimi i menaxhmentit
  - Roli dhe shembulli i menaxhmentit**
  - Procesi i punësimit
  - Departamenti i auditimit të brendshëm

30. Mashtrimi i deklaratave financiare kryhet zakonisht nga:
- Punonjësit me qasje të lartë në asetet e kompanisë
  - Menaxhmenti kryesor**
  - Konsumatorët
  - Furnioret
31. Një mashtrues i mençur zakonisht manipulon cilat të dhëna financiare për të shmangur sa më mirë një gjurmë në rast auditimi?
- Deklarata e të ardhurave dhe shpenzimeve**
  - Bilanci i gjendjes.
  - Pasqyra e rrjedhjes së parasë.
  - Deklarata e fitimeve të pashpërndara.
32. Cila nga këto është e vërtetë në lidhje me shkallën e mashtrimit të përshkruar në tekstin si vijon:
- Sa më e madhe të jetë mundësia e perceptuar për të kryer mashtrime, aq më pak racionalizim ka për të kryer mashtrime.**
  - Sa më i pandershëm është një person, aq më i lartë është nevoja për të racionalizuar veprimin e mashtrimit.
  - Kur rritet presioni financiar, edhe mundësia e perceptuar e ulët është e mjaftueshme për të kryer mashtrime.
  - Ndërsa 'nevoja' për të rritur lojrat e fatit, racionalizimi për të kryer mashtrime bëhet më i lehtë.
33. Mashtrimi i klientit përfshin të gjitha këto përveç:
- Merr diçka në shkëmbim të asgjëje
  - Nuk paguan për mallrat e blera.
  - Mashtrimi i kryer përmes marrëveshjeve të fshehta ndërmjet blerësve dhe shitësve.**
  - Gënjehet organizatën duke u dhënë asaj diçka që nuk duhet.
34. Elisa është kontabilisti i një kompanie me aktivitete dhenie të pajisjeve me qera. Pas regjistrimit të shitjet në cash dhe përgatitjen e depozitës bankare, ajo merr 200 EUR nga totali. A është ky një shembull i një skeme mashtrimi?
- E vërtetë
  - E gabuar**
35. Metodat e zvogëlimit të shitjeve përfshijnë cilat nga këto?
- Kryerja e shitjeve të paautorizuara pas orarit të punës
  - Rregullimi i arkës në mënyrë që shitja të mos regjistrohet
  - Rregjistrimi i një shitje për më pak se shumica e mbledhur
  - Të gjitha si më lart**

36. Cila nga procedurat e mëposhtme nuk do të ishte e dobishme në parandalimin dhe zbulimin skemave mashtruese ne shitje:
- Krahasimi i regjistrimit të parase se gatshme (cash) me gjendjen fizike në sirtar dhe kontrolli për mospërputhje (ne rast se ka)**
  - Përmbledhja e shitjeve neto për secilin punonjësi dhe identifikimi punonjësve me shitjet me të ulëta
  - Instalimi i kamerave video në pikat hyrëse të cash-it
  - Ofrimi i zbritjeve për klientët të cilët nuk marrin faturat për blerjet e tyre
37. Mbulimi i skemave të mashtrimit në llogarite të arkëtueshme mund të jetë i vështirë, sepse:
- Dokumentacioni mund të shkatërrohet.
  - Priten pagesa hyrëse.**
  - Stoku mund të jetë i fryrë për të fshehur zogelimin fizik nga shitja
  - Të gjitha të mësipërme
38. Procedurat që mund të përdoren për të parandaluar dhe / ose zbuluar llogaritë të arkëtueshme përfshijnë cilin hap nga të mëposhtmet?
- Barazoni rregullisht veprimet bankare
  - Detyroni që punonjësit të marrin pushimet vjetore
  - Kryeni një analizë mbi tendencat mbi vjetërimin(aging) të llogarive të klientëve
  - Të gjitha si më lart**
39. Drini, një kirurg në nivel të lartë në një klinikë, merrte pagesat e mbledhura nga pacientët e tij pa dhënë fature. Si u zbulua mashtrimi i tij?
- Përmes një auditimi rutinë të të dhënave të klinikës
  - Përmes një pyetësori anonim për kënaqësinë e shërbimit në klinikë
  - Rastësisht**
  - Asnjë nga të sipërmet

40. Gramoz është meanxher në një kompani që prodhon lëngje frutash në jug të Kosovës. Ai është shumë punëtor dhe merr rrallë pushime. Në praktiken e kompanisë, paratë mbledhen nga Gramoz i cili i merr ose nga shoferët që sjellin paratë dhe ceqet që mbledhin nga klientët e tyre gjatë rrugës, ose nga klientët të cilët postojnë pagesat nëpërmjet zarfit direkt në zyrë.

Gramoz vodhi paratë nga depozitat e mbledhura të shofereve të rrugës dhe e mbuloi duke përdorur disa prej pagesave që vinin nëpërmjet zarfit në zyrë. Cili nga flamujt e kuq vijues të pranishëm që mund të kishin alarmund të alarmojnë kompaninë për mashtrimin?

- a. Depozitë e humbur**
b. Ankesat e klienteve
c. Gramoz nuk merrte asnjehere pushim
d. Të gjitha të mësipërme
41. Cilat raporte do të konsideronit flamuj të kuq
- a. ↑Të Ardhurat me ↑Të arkëtueshmet
b. ↑Të Ardhurat me ↓Inventari
c. ↑Të ardhurat me ↑Elemente të rrjedha së keshit
d. ↑Inventari me ↑Të pagueshmet
42. Metodatat që kompanitë përdorin për të fshehur pagesat e rryshfeteve dhe / ose rryshfetet për të mundësuar mbi/nen faturime përfshijnë të gjitha të mëposhtmet përveç:
- a. tkurrjen e inventarit (stokut)**
b. të punësuar fantazmë
c. skema pagesa të mbifaturuara (skemat overbilling)
d. të pagueshmet fiktive
43. Metoda e vlerës neto është efektive:
- a. Si provë në gjykatë.
b. Për të nxjerrë rrëfimin e fajit.
c. Për të mbajtur intervistat e të dyshuarve.
d. Të gjitha si më lart.

44. Cila nga të mëposhtmet nuk është një shembull i konfliktit të interesit?
- a. Një punonjës i cili ka një interes të fshehtë në një transaksion; punonjësi vepron në një mënyrë të dëmshme për kompaninë e tij në mënyrë që të sigurojë dobi të një të afërmi, jo veten
  - b. Një punonjës që blen furnizime nga kompania e bashkëshortit në dijeninë e punëdhënësit**
  - c. Një punonjës i cili ka një interes të pazbuluar ekonomik apo personal në një transaksion që ndikon negativisht punëdhënësin e tij
  - d. Punësim të mëvonshëm me ish-kontraktorin
45. Cila nga këto do të konsiderohet si një konflikt interesi?
- a. Një punonjës i cili ka një interes të pazbuluar ekonomik në një transaksion që ndikon negativisht punëdhënësin e tij
  - b. Një punonjës i cili ka një interes të pazbuluar në një transaksion dhe që vepron në mënyrë të dëmshme për kompaninë e tij në mënyrë që të përfitojë një i afërm, por jo vete punonjësi.
  - c. Një punonjës i cili ka një interes personal të pazbuluar, por që nuk është ekonomike. Interesi i tij është në një transaksion që ndikon negativisht punëdhënësin e tij.
  - d. Të gjitha më lart**
46. Për të mbuluar një skemë mashtruese në të cilën punonjësi merr të holla (cash) nga arka, punonjësi duhet të bëjë një shitje të pavlefshme në mënyrë që arka të balancojë.
- a. E vertete
  - b. E gabuar**
47. Departamenti i shërbimit të klientit në JNC, Inc ka marrë telefonata nga konsumatorë për të cilët nuk ka rregjistrime. Ky është një flamur i kuq i llojit të skemës me poshte:
- a. Llogaritë e arkëtueshme
  - b. Kompani Shell
  - c. Shitjet e paregjistruara**
  - d. Asnje nga më lart.

48. Kur e heton një dëshmitarë, në çfarë rendi intervistuesi duhet t'i bëj pyetjet zakonisht?
- a. Në rendin e rastësishëm
  - b. Nga hollësitat e përgjithshme tek ato specifike**
  - c. Në rendin e kundërt
  - d. Asnjëra nga më lartë
49. Kur akuzohet për një shkelje të veçantë, cila nga këto në vijim është përshkrimi më i mundshëm i një reagimi jo të sinqertë?
- a. Personi i mohon akuzat, dhe jep mohime gjithnjë e më të dobëta sa më shumë që akuzohet**
  - b. Personi i mohon fuqishëm akuzat, dhe sa më shumë që akuzohet aq më i zemëruar bëhet
  - c. Personi mban një sjellje të qetë pas akuzave të përsëritura
  - d. Asnjëra nga më lartë
50. Gramozi, një hetues i mashtrimit, po e zhvillon një intervistë me Drinin. Ndonëse Gramozi i dëgjoji të gjitha pyetjet gjatë pjesë hyrëse të intervistës, ai filloi ta pyes Drinin që t'i përsërit pothuajse çdo pyetje kur ata u fokusuan më shumë. Cilat nga zgjedhjet më poshtë është shkak më i mundshëm i sjelljes së Drinit?
- a. Drini po e vonon përgjigjen ashtu që ai ka më shumë kohë të mendoj se çfarë të thotë**
  - b. Drini e humb dëgjimin gjatë situatave stresuese
  - c. Drini po e teston aftësinë e Gramozit për të parashtruar pyetje konsistente
  - d. Asnjëra nga më lartë